

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2018-06-11
Meddelad i Linköping

Mål nr
2522-18

SÖKANDE

Almroths Express & Åkeri Aktiebolag, 556092-0182
Simonstorp Sjölanda
616 91 Åby

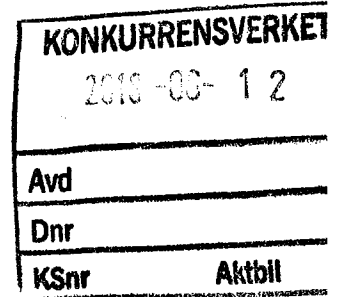
Ombud: Advokat Sebastian Katsinas
Advokatfirman Glimstedt
Box 1234
600 42 Norrköping

MOTPART

Upphandlingscenter, 222000-2527
Slottsgatan 118
602 22 Norrköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår bolagets ansökan.

Dok.Id 331086

Postadress Box 406 581 04 Linköping	Besöksadress Brigadgatan 3	Telefon 013-25 11 00 E-post: forvaltningsratten@linkoping.dom.se www.forvaltningsratten@linkoping.domstol.se	Telefax 013-25 11 40	Expeditionstid måndag–fredag 08:00–16:00
--	--------------------------------------	---	--------------------------------	---

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Upphandlingscenter, Kommunalförbundet Fjärde storstadsregion (Upphandlingscenter) genomförde upphandlingen *Flyttjänster, UH-2016-307* (upphandlingen). Upphandlingen genomfördes genom öppet förfarande enligt LOU och utvärderingsgrunden var de tre ekonomiskt mest fördelaktiga anbud. Genom beslut som fattades den 28 mars 2018 avbröt Upphandlingscenter upphandlingen. Som skäl för beslutet angavs i huvudsak följande. Anbudsutvärderingsmodellen har öppnat upp för taktisk anbudsprissättning, vilket föranlett att avtalet inte kan tilldelas den leverantör som offererar det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet för den upphandlande myndigheten.

Almroths Express & Åkeri AB (bolaget) ansöker nu om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att avbrytandebeslutet upphävs och att upphandlingen fortsätter genom att tilldelningsbeslut meddelas.

Upphandlingscenter motsätter sig ansökan.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS HAR ANFÖRT

Bolaget

Upphandlingscenter har brutit mot de grundläggande principerna i LOU genom att fatta beslut om att avbryta upphandlingen trots att sakliga skäl för att avbryta upphandlingen inte förelegat. Förfarandet har inneburit att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Bolaget har inkommit med anbud i upphandlingen samt har beretts tillfälle att inkomma med en skriftlig förklaring till de anbudspriser som lämnats, vilket bolaget också gjort. Bolagets anbud har inte bedömts som ett anbud med otillåtet onormalt lågt pris. Det ifrågasätts varför Upphandlingscenter begärde in en förklaring från bolaget

trots att man redan bedömt att förfrågningsunderlaget öppnat upp för taktisk anbudsprissättning. Det av Upphandlingscenter beskrivna förfarandet framstår i denna del som orimligt.

Upphandlingscenters skäl för avbrytandebeslutet är inte ett sakligt godtagbart skäl. Sakliga skäl för avbrytande av en upphandling är i huvudsak enbart överskridande av i förfrågningsunderlag angiven budgetram eller bristande konkurrens. Orsaker hänförliga till utformningen av förfrågningsunderlag utgör inte sakliga skäl för avbrytande. Upphandlingscenter har inte heller fullgjort sin motiveringsskyldighet eftersom det av skälen för beslutet inte går att utläsa vilka faktiska omständigheter som föranlett beslutet om att avbryta upphandlingen. Upphandlingscenter har inte angett vari felen i utvärderingsmodellen ligger samt har därtill vitsordat att utvärderingsmodellen är tydlig i sin utformning. Det finns inga hinder för en leverantör, inom ramen för bedömningen av ett eventuellt onormalt lågt anbud, lämna ett så fördelaktigt anbud som möjligt.

Upphandlingscenter

Upphandlingscenter har inte brutit mot någon av de grundläggande principerna i LOU och bolaget har varken lidit eller riskerat lida skada. Enligt gällande praxis utgör felaktigt utformad utvärderingsmodell ett sakligt skäl för att avbryta en upphandling. Beslutet att avbryta upphandlingen är tillräckligt tydligt då det innehåller både det sakliga skälet för avbrytandebeslutet samt en motivering till skälet. Både skälet och motiveringen är tillräckligt precisa för att beslutet ska anses vara korrekt utformat. Det stämmer inte att Upphandlingscenter bedömt bolagets anbud och då kommit fram till att anbudet inte hade ett onormalt lågt pris. Det faktum att Upphandlingscenter begärde in en förklaring från bolaget avseende priserna i anbudet innebär inte att det skett en bedömning efteråt. Upphandlingscenter har direkt efter att ha sett

över anbudet beslutat att avbryta upphandlingen. Beslutet hade således inget samband med den förklaring som bolaget inkommit med.

Att utvärderingsmodellen är tydlig i sin utformning saknar betydelse eftersom den varit behäftad med fel. Utvärderingsmodellen var utformad på så vis att anbudsgivare till anbudet skulle bifoga en bilaga. I bilagan skulle anbudsgivaren bl.a. ange pris per timme för respektive tjänstekategori. Respektive pris per timme multiplicerades sedan med ett uppskattat antal timmar som resulterade i ett anbudspris för tjänstekategorin. Samtliga anbudspriser summerades därefter vilket resulterade i ett totalt anbudspris som var utslagsgivande vid utvärderingen i upphandlingen. Felet i utvärderingsmodellen bestod i att anbudsgivare kunnat ange 0 kr i pris per timme på samtliga tjänstekategorier förutom en av dem och ändå fått ett totalt anbudspris om cirka 900 000 kr. Andra anbudsgivare som offererade ett pris på samtliga tjänstekategorier har fått ett något högre totalt anbudspris. Utvärderingsmodellen har således öppnat upp för taktisk anbudsprissättning på ett oseriöst sätt. Ett anbud som endast innehåller pris för en av sju tjänstekategorier är ett oseriöst anbud eftersom samtliga tjänstekategorier används i verkligheten vid avrop av flyttjänster. Utvärderingsmodellen har inneburit att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet inte har kunnat antas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

En upphandlande myndighet ska tilldela kontraktet till den leverantör vars anbud är det mest ekonomiskt fördelaktiga för myndigheten (16 kap. 1 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

Av praxis från EU-domstolen framgår bl.a. att en upphandlande enhet inte har någon skyldighet att fullfölja en påbörjad upphandling (C-92/00, HI, REG 2002 s. 1-5553). När den upphandlande enheten med hänsyn till innehållet i anbudsfordran, på grund av fel som enheten begått vid sin förhandsbedömning, inte har haft möjlighet att välja det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har enheten ansetts ha rätt att avbryta upphandlingen (C-244/02, Kauppatalo Hansel, REG 2003 s. 1-12139). Ett beslut att avbryta en upphandling måste vila på sakligt godtagbara skäl och får inte vara godtyckligt (RÅ 2009 ref. 43).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om Upphandlingscenter haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen och om det har skett utan att bryta mot någon av de grundläggande principerna i LOU. Om så inte bedöms vara fallet är frågan om bolaget lidit eller kan komma att lida skada med anledning av Upphandlingscenters beslut att avbryta upphandlingen.

Det ankommer på den upphandlande myndigheten att visa att det förelegat sakliga skäl att avbryta en pågående upphandling.

Upphandlingscenter har i sitt beslut om att avbryta upphandlingen som skäl angett att anbudsutvärderingsmodellen har öppnat upp för taktisk anbudsprissättning, vilket föranlett att avtalet inte kunnat tilldelas den leverantör som offererat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Upphandlingscenter har vidare anfört att felet i utvärderingsmodellen har inneburit att anbudsgivare har kunnat ange 0 kr i pris per timme för samtliga tjänstekategorier förutom en och därigenom fått ett totalt anbudspris som är lägre än för en anbudsgivare som angett ett pris i samtliga tjänstekategorier.

Förvaltningsrätten instämmer i bedömningen att den aktuella utvärderingsmodellen har varit behäftad med fel som inneburit att det inte kunnat säkerställas att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet väljs. Enligt förvaltningsrätten har utvärderingsmodellen öppnat upp för anbud i enskilda tjänstekategorier som inte är marknadsekonomiskt motiverade och som därmed inte kan betraktas som seriösa. Då samtliga tjänstekategorier i praktiken används genom avrop av flyttjänster har utvärderingsmodellen hindrat Upphandlingscenter från att kunna anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Av utredningen i målet framgår inga andra skäl till avbrytandebeslutet. Beslutet att avbryta upphandlingen har därmed vilat på sakligt godtagbara skäl. Förvaltningsrätten anser vidare att beslutet var tillräckligt tydligt och precist i sin utformning, varför det inte heller på den grunden finns skäl att ingripa mot upphandlingen. Vad bolaget anfört i denna del förändrar inte förvaltningsrättens bedömning. Vid ovan angivna förhållanden och då det inte framkommit att de grundläggande principerna i LOU har åsidosatts ska bolagets ansökan avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1D LOU).

Annika Lowén

Lagman

Föredragande har varit Joel Törnqvist.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

